

PLÁN NA ŠKOLNÍ ROK 2013/2014 MATEŘSKÉ ŠKOLY JURTA

Platnost od: 1.1. 2013

Zřizovatel, právní forma: Občanské sdružení Jurta

Kontakt: www.lesniklub.cz

Mgr. Petra Tanglová 725 182 397

Adresa: Vítězství 29, Děčín XXXIII – Nebočady

Obsah

- 1. Tematický celek:** V MATEŘSKÉ ŠKOLE JE NÁM DOBŘE (září)
- 2. Tematický celek:** BARVY PODZIMU (říjen)
- 3. Tematický celek:** PODZIMNÍ LOUČENÍ, PŘÍPRAVA NA ZIMU (listopad)
- 4. Tematický celek:** ADVENTNÍ ČAS (prosinec)
- 5. Tematický celek:** HURÁ, JE TU ZIMA (leden)
- 6. Tematický celek:** POHÁDKOVÝ ČAS (únor)
- 7. Tematický celek:** PŘÍRODA SE PROBOUZÍ (březen)
- 8. Tematický celek:** JARNÍ ČAS (duben)
- 9. Tematický celek:** POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS (květen)
- 10. Tematický celek:** KAMARÁDI SI SPOLU HRAJÍ, KAMARÁDI SE MAJÍ RÁDI (červen)

Tematický celek: V MATEŘSKÉ ŠKOLE JE NÁM DOBŘE
Doba trvání: září
Záměr: Adaptace na pravidelný režim dne ve školce, poznávání prostředí školky, nových kamarádů a pracovníků školky, O.s.Jurta, zvládnutí

režimových situací, zaznamenávání výchozího stavu každého dítěte (základ dětského portfolia)

Cíle:

- I. vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základy zdravého životního stylu
- II.
 - a) rozvíjet řečové schopnosti
 - b) rozvíjet tvořivost (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření)
 - c) rozvíjet schopnost sebeovládání
- III. seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- IV. poznávat pravidla společenského soužití, porozumět základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- V. seznámit se s prostředím lesního klubu a vytvářet pozitivní vztah k němu

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- Chovat se tak, aby se v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí své ani druhých
- Mít povědomí o významu péče o zdraví, o významu aktivnímu pohybu a zdravé výživy
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- Správně vyslovovat
- Ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Předkládat „nápady“
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešením

c) Sebepojetí, city, vůle

- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim jejich chování
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- Učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

III. Dítě a ten druhý

- Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti

- Dodržovat herní pravidla
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

IV. Dítě a společnost

- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé, rozloučit se, poprosit, poděkovat,...)
- Začlenit se do skupiny různě starých dětí, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- Adaptovat se na život v lesním klubu, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí klubu i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

V. Dítě a svět

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v klubu opakují
- Chovat se přiměřeně a bezpečně v klubu i na veřejnosti
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- Hry se slovy
- Slovní hádanky
- Vokální činnosti
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, hudební, konstruktivní, taneční či dramatické aktivity)
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- Aktivity podporující sbližování dětí
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Kooperativní činnosti ve dvojici, ve skupinkách
- Společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí lesního klubu
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití a pohabu v přírodě a jejich osvojování
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- Praktické užívání hraček a předmětů, náradí v lesním klubu

Tematický celek: BARVY PODZIMU

Doba trvání: říjen

Záměr: Pozorovat, objevovat a poznávat změny v podzimní přírodě, dokončování zaznamenávání výchozího stavu dětí

Cíle:

- I. rozvíjet a užívat všechny smysly
- II. a) rozvíjet jazykové receptivní dovednosti (vnímání, naslouchání, porozumění)
b) rozvíjet, zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání a přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
c) rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
- III. posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v lesním klubu, v dětské herní skupině)
- IV. seznamovat se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- V. vytvářet povědomí o širším prostředí, o jeho rozmanitostech a proměnách

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat
- hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

c) Sebepojetí, city, vůle

- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- těšit se z hezkých přírodních krás
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci apod.)

III. Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá,

- jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v lesním klubu, na veřejnosti
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

IV. Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- hodnotit svoje zážitky

V. Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – svět přírody
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- **smyslové a psychomotorické hry**
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) komentování zážitků a aktivit
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich

charakteristických znaků
a funkcí

- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

Tematický celek: **PODZIMNÍ LOUČENÍ, PŘÍPRAVA NA ZIMU**

Doba trvání: **listopad**

Záměr: **Získat základní znalosti o přírodě a o lidském těle v souvislosti s ročním obdobím**

Cíle:

- I. osvojit si poznatky o lidském těle a jeho zdraví

- II. a) rozvíjet jazykové dovednosti produktivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- b) posilovat přirozené poznávací city (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- c) poznávat sebe sama, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- III. ochraňovat osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- IV. vytvořit základní aktivní postoj k životu a ke světu
- V. pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit i zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí (ve vztahu k počasí)
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách)

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat báseň, píseň, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- učit se nová slova a aktivně je používat

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje také vyjádřit
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, charakteristické rysy jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- postupovat a učit se podle pokynů

c) Sebepojetí, city, vůle

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky)
- rozhodovat o svých činnostech
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání)

III. Dítě a ten druhý

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)
- odmítnout komunikaci, která je nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování

IV. Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární představení a hodnotit svoje zážitky (co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim

V. Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami musíme v životě počítat)
- mít povědomí o širším přírodním prostředí v rozsahu praktických činností a zkušeností
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverze (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- spontánní hra
- volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

Tematický celek: ADVENTNÍ ČAS

Doba trvání: prosinec

Záměr: Vytváření prosociálních postojů – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.

Cíle:

- I. osvojit si poznatky a dovednosti důležité k podpoře osobní pohody i pohody prostředí
- II. a) rozvoj zájmu různé formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
b) rozvíjet a kultivovat představivost a fantazii
c) rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- III. posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- IV. vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách a osvojit si kulturně historické poznatky tohoto období
- V. rozvíjet úctu k životu ve všech jeho podobách

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, výtvarný materiálem, jednoduchými hudebními nástroji, hračkami

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- soustředěně poslouchat četbu
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky)

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazii, myšlenkové operace

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

c) Sebepojetí, city, vůle

- snažit se ovládat své afektivní chování
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)

III. Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

IV. Dítě a společnost

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- chovat se zdvořile

V. Dítě a svět

- uvědomit si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti výtvarné podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, kulturních objektů, vycházky do okolí

Tematický celek: HURÁ, JE TU ZIMA

Doba trvání: leden

Záměr: Prožívání společných zážitků ve společenství dětí (socializace hrou)

Cíle:

- I. rozvíjet pohybové schopnost a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky

- II. a) rozvíjet komunikativní dovednosti (verbální i neverbální)
b) rozvíjet tvořivé myšlení
c) získat schopnosti záměrného řízení vlastního chování
- III. osvojit si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti pro navazování kontaktu s druhým
- IV. rozvíjet schopnost žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- V. vytvořit si povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi a se společností

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- popsat situaci (skutečnou, podle obrázků)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- řešit problémy, úkoly a situace
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje také vyjádřit
- nalézt nová řešení nebo alternativní k běžným
- myslet kreativně, předkládat nápady

c) Sebepojetí, city, vůle

- rozhodovat o svých činnostech
- učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se sním
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se sním

III. Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

IV. Dítě a společnost

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

- chovat se zdvořile, přistupovat k lidem bez předsudků s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- uplatňovat návyky v základní formách společenských chování ve styku s dospělým i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vyslechnout pokyn,...)
- chovat se jednak na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

V. Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí a pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- přizpůsobit se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- pohybové hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu

Tematický celek: POHÁDKOVÝ ČAS

Doba trvání: únor

Záměr: Společné objevování světa kouzel a fantazie, rozlišení dobra a zla

Cíle:

- I. rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- II. a) rozvíjet kultivovaný projev
b) vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem
c) rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky znázornit
- III. rozvíjet kooperativní dovednosti
- IV. vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- V. osvojit si poznatky a dovednosti potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zachovat správné držení těla
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- koordinovat lokomoci a další pohyby těla

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázků)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

c) Sebepojetí, city, vůle

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání s uměním
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování

- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání)
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

III. Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat, resp. svůj/jiný postoj či názor)
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití (doma, MŠ, na veřejnosti)

IV. Dítě a ten druhý

- vnímat umělecké a kulturní podněty
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární přestavení a hodnotit svoje zážitky (řeči, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

V. Dítě a svět

- rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod upozornit na ně

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- koncentrace pozornosti
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se

lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních objektů

Tematický celek: PŘÍRODA SE PROBOUZÍ

Doba trvání: březen

Záměr: Získat základní znalosti o přírodě v souvislosti s ročním obdobím

Cíle:

- I. uvědomovat si vlastní tělo
- II. a) osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní
b) vytvářet pozitivní vztah k učení, podporovat a rozvíjet zájem o učení
c) získat relativní citovou samostatnost
- III. rozvíjet interaktivní dovednosti verbální i neverbální
- IV. seznámit se světem lidí, kultury a umění, osvojit si základní poznatky o prostředí, v němž dítě žije
- V. vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zachovat správné držení těla

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- sladit pohyb s rytmem

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- sledovat očima zleva doprava
- poznat napsané své jméno

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

c) Sebepojetí, city, vůle

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřuje je
- rozhodovat o svých činnostech

III. Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti
- dodržovat herní pravidla
- rozdělit si úkol s jiným dítětem

IV. Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností
- jednat spravedlivě
- vnímat umělecké a kulturní podněty

V. Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí)

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek

- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Tematický celek: JARNÍ ČAS

Doba trvání: duben

Záměr: Získat elementární znalosti o přírodě, prožívání společných zážitků ve společenství dětí (socializace hrou)

Cíle:

- I. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- II. a) osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
b) rozvoj tvořivosti
c) kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
- III. rozvíjet kooperativní dovednosti
- IV. seznámit se světem lidí, kultury a umění, osvojit si základní poznatky o prostředí, v němž dítě žije
- V. vytvořit povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

c) Sebepojetí, city, vůle

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se

s uměním

- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

III. Dítě a ten druhý

- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

IV. Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

V. Dítě a svět

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitecké a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Tematický celek: POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS

Doba trvání: květen

Záměr: Poznávání svého nejbližšího okolí – město (země – svět – vesmír)

Cíle:

- I. ovládat pohybový aparát a tělesné funkce, osvojit si poznatky a dovednosti důležité k ochraně zdraví a zachování bezpečí
- II. a) rozvíjet zájem o psanou formu jazyka
b) osvojit si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla), vytvoření základů pro práci s informacemi
c) rozvoj a kultivace mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
- III. rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- IV. vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností a vnímat přijímat základní hodnoty v tomto společenství ve srovnání s naší kulturou
- V. poznávání jiných kultur a vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

c) Sebepojetí, city, vůle

- rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně)

III. Dítě a ten druhý

- komunikovat s druhým vhodným způsobem, respektovat ho

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními

IV. Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

V. Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Tematický celek: KAMARÁDI SI SPOLU HRAJÍ, KAMARÁDI SE MAJÍ RÁDI

Doba trvání: červen

Záměr: Uvědomování si sounáležitosti a posilování sebevědomí

Cíle:

I. osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti

- II. a) rozvíjet komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev
b) rozvíjet paměť a pozornost, přecházet od bezděčným forem těchto funkcí k úmyslným
c) získat schopnost záměrně ovlivnit vlastní situaci
- III. osvojit si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti důležité pro rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- IV. rozvíjet společenský i estetický vkus
- V. rozvíjet úctu k životu ve všech formách

Očekávané výstupy

I. Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

II. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

c) Sebepojetí, city, vůle

- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

III. Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

IV. Dítě a společnost

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

V. Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků,
- příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

- cvičení organizačních dovedností
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)